

Guia d'estil de la web i xarxes socials de la Societat Catalana d'Al·lèrgologia i Immunologia Clínica

**Carolina Elduque, Paula Galván, Patricia Martínez, Nuria Rubira, Lorena Soto i
Gustavo Perdomo**

Comitè Web. Societat Catalana d'Al·lèrgia i Immunologia Clínica (SCAIC)

Índex	Pàgina
1. Introducció	1
2. Identitat Digital.....	2
3. Xarxes socials actives de la SCAIC.....	3
4. Marc legal, Deontològic i Recomanacions de l'ús de la web i les xarxes socials.....	3
5. Normes i recomanacions d'ús del manual d'estil de la web i xarxes socials de la SCAIC.....	7

1. Introducció

Gràcies a la revolució tecnològica, la medicina i la connectivitat entre persones del món sanitari i els pacients, així com la població general o professionals interessats en la salut, cada vegada és més fàcil l'accés de la informació i divulgació en temes sanitaris generals, específics o científics. La gestió de la informació que es genera, la immediatesa i la socialització que comporta l'ús de les xarxes socials, fa necessari disposar d'uns consells bàsics per als metges i metgesses que en fan ús, sobretot si és de forma activa, tenint en compte el marc legal i deontològic. Així mateix donem unes recomanacions d'un manual d'estil per fer un bon ús i difondre les activitats i la informació de la societat.

2. Identitat Digital

L'identitat digital es refereix a la informació personal, professional o institucional que es troba disponible a Internet. La Identitat digital de la SCAIC serà tota la informació que apareix a internet sobre la SCAIC. El comitè web SCAIC vetllarà per a que la identitat digital de la SCAIC representi els objectius de la Societat:

- Agrupar tots els especialistes d'Al·lèrgologia de Catalunya i vetllar per al prestigi científic i professional de l'especialitat.
- Contribuir al millorament científic dels seus afiliats.
- Promoure el desenvolupament de l'Al·lèrgologia i de la Immunologia Clínica.
- Divulgar entre els llicenciats en altres àrees de les Ciències de la Salut i entre la població, els coneixements bàsics de l'Al·lèrgologia i de la Immunologia Clínica.
- Col·laborar amb les Universitats en el desenvolupament científic i tècnic de l'especialitat i fomentar la col·laboració amb altres Societats de caràcter científic tant estatals com internacionals a fi d'establir programes científics comuns.
- Fomentar la creació de beques i de recursos per a l'ampliació d'estudis de l'especialitat.
- Fomentar i vetllar per al compliment dels sistemes de formació continuada i llurs sistemes d'acreditació de coneixements.

La pàgina web de la SCAIC està allotjada en el domini scaic.cat, actualment establert en l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de la salut de Catalunya i Illes Balears, i l'administra el Departament de Telemàtica. El contingut fix de la web ho administra directament el departament de telemàtica, el contingut dinàmic: notícies, borsa de treball i enllaços d'interès el gestiona el Comitè Web.

El correu electrònic de la SCAIC scaic@academia.cat està allotjat a la plataforma de l'Acadèmia. El Comitè Web té accés i revisa els mails i els deriva a cada un dels comitès de la SCAIC per donar resposta. Els mails particulars de consultes mèdiques, promocions, publicitat i correu spam detectat no són respostos.

3. Xarxes socials actives de la SCAIC

A data de juny de 2018 la SCAIC té actius els comptes de Twitter: @scaic_cat, Facebook (FB): SCAIC, canal YouTube: SCAIC SCAIC. Els comptes de FB i Twitter estan sincronitzats, és a dir el contingut es duplica simultàniament.

4. Marc legal, Deontològic i Recomanacions de l'ús de les xarxes socials

Se seguiran les recomanacions per a ús de xarxes socials realitzades pel Col·legi de Metges de Barcelona (COMB):

a. Marc legal

La llibertat d'expressió i la llibertat d'informació són dos drets fonamentals reconeguts en els tractats internacionals i en les constitucions dels països democràtics.

Els drets a l'honor, a la intimitat i a la pròpia imatge primaran sobre el de difondre opinions i informació que puguin afectar pacients, sempre i quan puguin ser identificats.

En l'àmbit sanitari, el dret a la intimitat comporta l'obligació de respectar la confidencialitat de la informació obtinguda sobre la salut o la vida privada del pacient, essent ineludible que el metge observi l'obligació de mantenir el secret professional sobre tot allò que el pacient li hagi confiat, el que hagi vist o deduït.

L'ús generalitzat de les xarxes socials per part dels metges i metgesses, més que crear nous escenaris de debat ètic i deontològic, el que genera, a causa de la seva accessibilitat, immediatesa i viralitat, és un augment del risc de vulneració d'algunes normes del vigent Codi de Deontologia i la magnificació de les seves conseqüències.

b. Marc deontològic. Principis fonamentals.

- A. Tothom té dret a una atenció mèdica de qualitat humana i tècnica. El metge ha de vetllar per la preservació d'aquest dret. (norma 9)
- B. El metge, en tota actuació professional i, especialment, en les exploracions diagnòstiques i tractaments, ha de vetllar perquè el dret del pacient a la intimitat sigui escrupolosament respectat. (norma 11)

- C. El metge ha de procurar que, en la presentació pública de documentació mèdica en qualsevol format, no hi figuri cap dada que faciliti la identificació del pacient. (norma 30)
- D. L'autorització del pacient per revelar el secret no obliga el metge a fer-ho. En tot cas, el metge sempre ha de tenir cura de mantenir la confiança social envers la confidencialitat mèdica.

c. Informació mèdica i publicitat

- i. El metge podrà comunicar a la premsa i a altres mitjans de difusió, no dirigits a metges, informació sobre les seves activitats professionals, sempre que aquesta sigui verídica, mesurada, discreta, prudent i entenedora.
- ii. Quan el metge participi en un espai d'informació de caràcter educatiu sanitari, cal que ho faci amb temes de la seva competència, que sigui prudent i que consideri les repercussions que pot tenir en el públic. Ha d'abstenir-se de tenir una actitud publicitària.
- iii. El metge no ha de fomentar enganyoses esperances de guariment ni tampoc promourà falses necessitats relacionades amb la salut. També s'haurà d'abstenir d'emprar mitjans i/o missatges publicitaris que menystinguin la dignitat de la professió o tinguin afany de lucre.

d. Recomanacions de l'ús de les xarxes socials

- i. En relació a la informació
 - 1. Mantenir una actitud responsable amb la informació de salut difosa als mitjans socials.
 - 2. Cal estar alerta per identificar i denunciar informació mèdica falsa o errònia que pugui alarmar i/o crear falses expectatives a la població o posar en risc la seva salut.
 - 3. Els mitjans socials són oberts i d'accés universal, així doncs, la redacció i l'ortografia han de facilitar la comprensió dels nostres missatges.
 - 4. Cal evitar el sensacionalisme, la morbositat, el sexisme, el racisme, la xenofòbia i les expressions discriminatòries.

5. La informació que es difon no és equiparable a una consulta mèdica professional i, per tant, només hauria de ser divulgativa, informativa i de caràcter general.
- ii. Com a professionals:
1. Tinguem cura de la nostra imatge quan ens presentem com a metge o metgessa.
 2. Fem un ús adequat de la informació, preservant sempre la confiança generada.
 3. Ens ajustem a les expectatives existents a la societat respecte a la nostra professió i l'exercici mèdic.
 4. Evitem actituds insensibles i frívoles amb els valors de la professió mèdica.
 5. Evitem tot comentari despectiu i/o ofensiu propi o sumar-nos al d'altres (compartir, m'agrada, reenviament...)
 6. Les opinions que donem han de ser certes, prudents, prèvia valoració sempre del context en què es realitzen, els interlocutors existents, el tema tractat, les referències i/o fonts utilitzades. No s'ha d'opinar amb lleugeresa sobre temes mèdics.
 7. Mantinguem sempre el respecte en la interacció i els comentaris amb companys, tot evitant els comentaris sobre àmbits personals i privats.
 8. Siguem molt acurats en el cas de consultes a altres professionals, sobretot si hi ha fotos i/o dades identificables per tercers.
 9. Coneguem les guies d'actuació en l'entorn digital de les organitzacions a les quals pertanyem.
 10. Tinguem present que, per als pacients o la societat en general, un metge o metgessa mai deixarà de ser-ho, per tant, hem de tenir en compte que estem donant una imatge corporativa de la professió i que cal que reflexionem abans de donar una opinió públicament.
 11. Si participem en mitjans socials, tinguem en compte la dimensió privada i pública, ambdues presents, tant a les nostres esferes personals com professionals. Per tant. És recomanable tenir prudència en els continguts privats compartits.
 12. Tinguem present que el Codi Deontològic de la professió mèdica és igualment vàlid a l'entorn digital.

13. Evitem difondre continguts propis o aliens que puguin afectar negativament la reputació de la professió mèdica i de les institucions sanitàries.

14. Tinguem en compte que el desprestigi d'una institució i/o dels seus professionals pot crear desconfiança i inseguretat entre la ciutadania envers un procés sensible i seriós, com ho és el procés mèdic assistencial.

iii. En relació al pacient

1. El pacient no ha de ser identificat de cap manera: ni a partir de les dades, ni de les imatges, ni per associació amb el metge, centre sanitari, localització, especialitat o altres dades indirectes.

2. Cal evitar donar consells directes públicament a pacients virtuals. No es pot fer el que entenem per un acte mèdic (diagnòstic, pronòstic, prescripció, etc.) de manera virtual, tot i que: o sí que és adequat i desitjable facilitar una font fiable (web o blog) on puguin resoldre els seus dubtes. o es pot suggerir que consultin amb el seu metge o amb un professional de la salut de referència de forma privada.

3. En el supòsit que es disposi de l'autorització del pacient per revelar la seva identitat, el metge ha de considerar: o que ha de tenir cura de mantenir la confiança social envers la confidencialitat mèdic, o que l'autorització del pacient a revelar la seva identitat no obliga el metge a fer-ho, o que, en el cas excepcional que es pugui considerar justificat revelar la identitat del pacient, el metge ha d'explicitar que disposa de l'autorització de l'interessat.

Font adaptada del COMB, per a més informació visiteu <https://www.comb.cat/>

5. Normes i recomanacions d'ús del manual d'estil de la web i xarxes socials de la SCAIC

Contingut

El contingut serà elaborat per cada comitè amb la informació de les activitats que realitzen durant el curs escolar dirigit a públic general, sanitaris, al·lèrgics i altres especialitats. Seria recomanable disposar d'almenys 2 documents per curs d'uns 2-3 folis.

Pautes específiques publicació d'informació

- L'article l'escriurem en català i passarem el corrector. Per a major difusió de la informació seria recomanable publicar en castellà i anglès.

- A ser possible es referirà als socis pel seu nom i cognom, associar si té compte de Twitter, i filiar la informació amb la seva institució en el context d'activitats científiques.

- L'extensió dels textos serà de mínim 300 paraules i màxim 500 paraules (que no superin 2 fulls DIN A4), per donar l'oportunitat de ser imprès en un mateix full a doble cara.

- El tipus de lletra del text ha de ser Trebuchet MS, mida 12 i color negre.

- Prioritzarem els titulars informatius, és a dir, els que expliquen el contingut de manera sintètica i atractiva.

- Es recomana que el contingut sigui col·locat de major a menor importància.

- Farem servir frases curtes (limitar els incisos) i senzilles; seguint l'ordre lògic (subjecte + verb + complements), evitant les passives.

- Utilitzarem l'indicatiu i preferentment el present. Les frases millor si són afirmatives o fins i tot interrogatives que convidin a la reflexió.

- Si el que volem és trencar la uniformitat dels articles, i per tant de la lectura, podem fer servir intertítols, enumeracions, emprar diferents colors (per exemple el blau dels enllaços), crear paràgrafs breus, etc.

- Si fem enumeracions, els números és important l'ordre.
- No abusarem de la cursiva (normalment es reserva per diferenciar paraules en anglès, títols de llibres o articles, etc.), ni de la negreta, ni de les majúscules. La lectura ha de ser agradable i el més fàcil possible.
- No abusarem de les emoticones, ni de l'arrova per adreçar-nos als dos sexes.
- Si la informació és d'una font externa, caldrà citar-la. I si ens hem basat en el contingut que ha publicat un tercer, caldrà afegir un “via...” al començament o al final del text.
- Intentarem evitar les informacions publicitàries i, per tant, evitarem parlar de marques comercials (quan volem anomenar un medicament millor parlar del principi actiu).
- S'han d'evitar les recomanacions específiques de dosis de tractaments i/o medicaments.
- Els documents han de ser visuals, atractius, però sense abusar. **SEMPRE** hem de tenir els drets d'autor de les imatges que publiquem i si fem una fotografia per al document, sempre caldrà demanar permís (consentiment signat) als pares, mares o tutors si la imatge és de menors. La resolució mínima ha de ser 72ppp.

Pel que fa a com citar les fotos de les imatges, hi ha diverses opcions, de les quals la primera consisteix a fer-ho exactament com s'indica en el repositori d'origen. A part d'això, també podem fer una cita a peu de foto o a peu de pàgina, que ha de contenir almenys:

- Títol de la imatge (es pot afegir el lloc i la data de la presa opcionalment).
- Nom de l'autor i propietat.
- Nom (i si pot ser enllaç a la pàgina d'on s'ha obtingut la imatge).
- Menció de la llicència i enllaç.

Font adaptada del blog: Parlem-ne de Badalona Serveis Assistencials.